

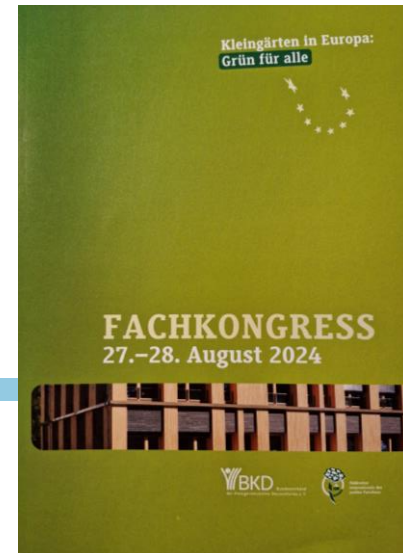
Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Tuulahduksia Euroopasta

Kv. Siirtolapuutarhaliiton kongressiterveisää Berliinistä

Ympäristöverkosto 25.11.2024

Tina Wessman

Saksa siirtolapuutarhamaana

- Lähes 900 000 siirtolapuutarhapalstaa
 - 44 000 hehtaaria – palstojen keskikoko 370 m²
 - Suomessa on noin 6 000 palstaa (yhdistyspohjaisissa siirtolapuutarhoissa), keskikoko 300 m²
- Yli 13 000 siirtolapuutarhayhdistystä
 - Suomessa on noin 60 yhdistystoimintaan perustuvaa siirtolapuutarhaa
- Organisaatio
 - Kansallinen liitto BKD
 - 22 osavaltiokohtaista liittoa ('Länder')
 - 503 "aluejärjestöä" (kaupunki, piiri, maakunta, alueellinen)
- Siirtolapuutarhalaki
 - Mikä on siirtolapuutarha ja mikä ei ole?
 - Palstan maksimikoko on 400 m² ja mökin maksimikoko 24 m²
 - Sääntöjä – mm. hedelmiä ja vihanneksia on viljeltävä vähintään kolmasosalla puutarhan pinta-alasta. Pelkkä koristepuutarha, jossa on vain kukkia ja pensaita, on kielletty.
 - Jokaisessa siirtolapuutarhassa pitää olla koulutettu neuvoja ('Fachberater')
- Ei mökkikauppaa
 - Jonotus
 - Palstan vuokrasopimuksen siirtomaksu vaihtelee sijainnista riippuen muutamasta tuhannesta 11 000 euroon
 - Vuosikustannukset keskimäärin 200-500 euroa/vuosi (+ sähköt)

Berliinin kaupunginosassa Charlottenburg-Wilmersdorf on noin 340 000 asukasta ja siirtolapuutarhapalstoja yhtä paljon kuin koko Suomessa.

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Monimuotoisuudesta

Allotment gardens for biodiversity

project presentation

39th
INTERNATIONAL CONGRESS
27.-28.8.2024

Speaker: Eva Foos, BKD e.V.

Gefördert durch:

Monimuotoisuudesta

- Yhteisnimitys koko planeettamme elämän monimuotoisuudelle
 - Ekosysteemien monimuotoisuus
 - Lajien monimuotoisuus
 - Geneettinen monimuotoisuus lajien sisällä
- Monimuotoisuuden dramaattinen menetys kaikilla tasoilla
 - Lajien sukupuuttoon kuoleminen on nykyään vähintään kymmenestä satakertaiseen viimeisten kymmenen miljoonan vuoden keskiarvoon verrattuna.
 - 75 % maan pinnasta ja 66 % meren pinnasta on muuttunut ihmisen vaikutuksesta.
 - Maapallolla elää nykyään noin 60 % vähemmän selkärangattomia kuin vuonna 1970.
 - Lentävien hyönteisten määrä on vähentynyt Saksassa vähintään 75 % vuodesta 1989 lähtien.

Syitä monimuotoisuuden vähenemiseen

- Elinympäristöjen tuhoaminen
- Liikakäyttö ja tilan heikkeneminen
- Käyttötarkoituksen muutos
- Muiden kuin kotoperäisten vieraskasvien ja -eläinten kulkeutuminen
- Ilmastonmuutos

Mitä Saksassa on tehty?

- Siirtolapuutarhurit muokkaavat ja säilyttävät luontoa - luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Tästä syystä Saksan Siirtolapuutarhaliitto ja 'Schreberjugend' ovat yhdistäneet voimansa ja käynnistäneet hankkeen ”***Siirtolapuutarhat biologisen monimuotoisuuden puolesta***”.
- Aloittelevista puutarhureista kokeneisiin neuvonantajiin - foorumilla annetaan tarvittavat työkalut askel askeleelta.
- Sivusto valitettavasti vain saksankielisenä:
<https://kleingaerten-biologische-vielfalt.de/>

Allotment gardens for biodiversity

state of research

39th
INTERNATIONAL CONGRESS
27. - 28. 8. 2024

Speaker: Eva Foos, BKD e.V.

Gefördert durch:

Tutkittua tietoa

- Monipuoliset nektarilähteet
 - Puutarhat tarjoavat eniten mettä pinta-alaa kohti.
 - Pölyttäjien nektarilähteiden monimuotoisuus on paljon suurempi koti- ja siirtolapuutarhoissa kuin kaikilla muilla tutkituilla maisemoiduilla alueilla (esim. puistoissa ja luonnonsuojelualueilla).
- Rakenteellinen monimuotoisuus luo elintilaa
 - Baselin kaupungin alueella sijaitsevissa puutarhoissa biologinen monimuotoisuus on huomattava.
 - Useimpien eläinlajien osalta biologinen monimuotoisuus lisääntyi puutarhan rakenteellisen monimuotoisuuden myötä.
 - Pienet elinympäristöt, kuten nurmikkoalueet, pensaat, lehtikasat tai kuollut puu ovat erityisen hyviä.

Lisää tutkittua tietoa

- Kasvien monimuotoisuus tarjoaa ravintoa
 - Wienin siirtolapuutarhoissa on suuri kasvivalikoima (391 kasvilajia).
 - Tämä johtaa siihen, että siellä on suuri määrä erilaisia sirkkoja (76) ja ötököitä (109), jotka syövät tiettyjä ravintokasveja.
- Viljelykasvien monimuotoisuus
 - Siirtolapuutarhoissa on enemmän erilaisia viljelykasveja kuin vastaavilla maatalouden ja kaupallisen puutarhanhoidon aloilla.
 - Tutkituissa 83 siirtolapuutarhassa viljeltiin 1813 koristekasvilajia ja 253 syötävää kasvilajia.

Ja vielä lisää tutkittua tietoa

- Maaperän biologinen monimuotoisuus
 - Maaperän biologisen monimuotoisuuden kannalta siirtolapuutarhat menestyvät paremmin kuin pellot.
 - Koti- ja siirtolapuutarhoissa, erityisesti vihannespenkeissä, on erityisen paljon ja monipuolisesti erilaisia kastematolajeja.
 - Kompostointi ja multaust edistävät maaperän biologista monimuotoisuutta.

Mitä Saksassa suunnitellaan tehtävän siirtolapuutarhoissa biologisen monimuotoisuuden hyväksi?

- Siirtolapuutarhureiden ja heidän puutarhojensa moninaisuuden tukeminen
- Saksan siirtolapuutarhalain tarjoamat mahdollisuudet
- Puutarhaneuvonta paikan päällä
- Yhteinen vapaaehtoinen sitoutuminen
- Koulutustarjonta, esittelypuutarhat ja luontopolut
- Luonnonläheisiä puutarhoja koskevat kilpailut
- Puutarhamääräykset, esim. kemiallisten torjunta-aineiden käytön kieltäminen
- Yhteistyö luonnonsuojeluyhdistysten ja muiden sitoutuneiden toimijoiden kanssa

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

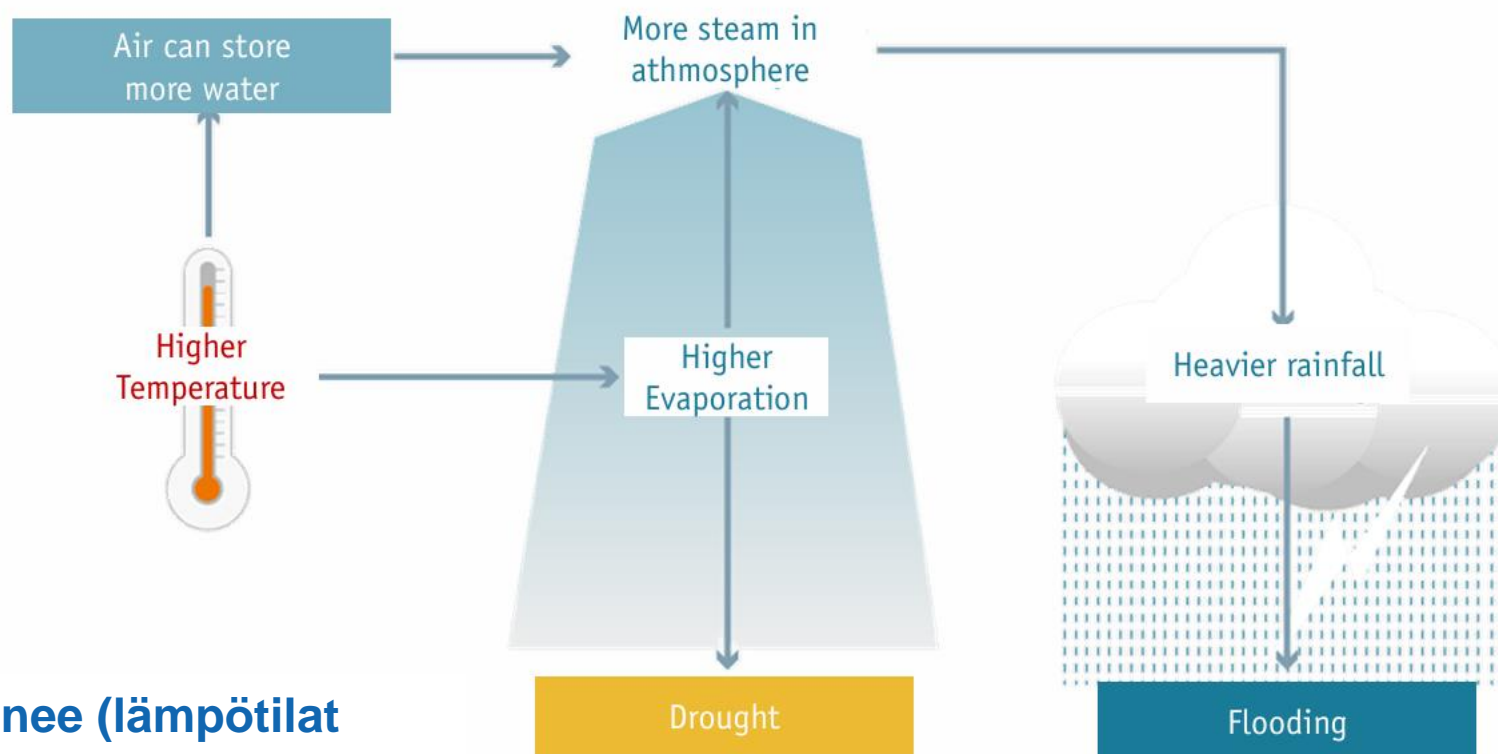
Ilmastonmuutoksesta

Kuivuus ja rankkasateet

Drought and Heavy Rain

Extreme weather through rising temperature

eker.de

Kun ilmasto lämpenee (lämpötilat nousevat) →
Ilma sitoo enemmän vettä →
Kuivuus vs. rankkasateet

Konsepti: ”sienikaupunki”

- Idea: Kaupungin maaperä imee ylimääräisen veden kuin pesusieni
- Keinoesimerkkejä:
 - Vähemmän kovia pintoja
 - Kasvillisuutta kovien pintojen viereen
 - Enemmän viheralueita
 - Istutettujen puiden alle riittävästi maata
 - Viherkatot

Sponge-City-Concept

Mikä tekee siirtolapuutarhoista ihanteellisia ”sienikaupungin” kumppaneita?

- Siirtolapuutarhurit ovat erityisen herkkiä ilmastonmuutoksen seurauksille ja (sade)veden kestäväälle käytölle
- Siirtolapuutarhoihin vaikuttavat usein erityisesti:
 - Rankkasateiden aiheuttamat tulvat
 - Suuri kastelun tarve
- Siirtolapuutarhoissa on riittävästi viheraluetta luonnollista sadeveden hallintaa varten

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Metsäsiirtolapuutarhoista

Urban forest gardens as a new, natural concept for allotment gardens

Mikä on metsäpuutarha?

- Metsäpuutarha koostuu useista kerroksista pääasiassa syötäviä kasveja, jotka on järjestetty monikerroksiseen kasvillisuusjärjestelmään, joka muistuttaa metsän rakennetta. Hedelmät ja pähkinät, marjojen ja teen tuotantoon tarkoitettut pensaat sekä vihannekset ja yrtit on yhdistetty siten, että ne voidaan korjata.
- Metsäpuutarhat jäljittelevät rakenteellisesti luonnonmetsiä hedelmien, vihannesten ja yrttien tuotantoa varten monikerroksisessa järjestelmässä.
- <https://waldgarten-britz.de/>

Miten metsäsiirtolapuutarha poikkeaa muista siirtolapuutarhoista?

- Monivuotisten ja yksivuotisten lajien sekoitus (vihannekset ja yrtit)
- Runsaasti puuvartisia kasveja (hedelmä- ja pähkinäpuut / pensaat)
- Vähemmän tai ei lainkaan säännöllistä maaperän kaivamista
- Maanpeitteinen kasvipeitteisyys ja multaaminen
- Kompostointi ravinteiden kierron edistämiseksi
- Suuri kasvien, myös ravinteiden kerääjien, monimuotoisuus
- Enimmäkseen kasveja, joilla on syötäviä osia, esim. syötäviä kukkia.

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Minkälaisia ajatuksia tuulahdukset herättivät?